

ប្រទេសកម្ពុជា៖ ដំណើរទៅមុខ នៃបដិវត្តន៍ផ្កាឈូក!

បងប្អូនរួមជាតិជាទីគោរព

លក្ខណៈគ្រប់បែបយ៉ាងទាំងអស់ សំរាប់បំផុះ បដិវត្តន៍ផ្កាឈូក នៅកម្ពុជា កើតមានគ្រប់គ្រាន់ព្រមៗគ្នាអស់ហើយ ដូចជា អំពើក្បត់នៃអ្នកដឹកនាំខ្មែរជាង៣៤ឆ្នាំ ការកាត់ដីឱ្យយួន បញ្ហាព្រំដែន អនិតិរដ្ឋ អំពើពុករលួយដែលរីកដុះដាលគ្រប់ទិសទី ការបង្ក្រាបបាតុករដោយកំលាំងអាវុធ ការកំរិតបន្ថយសេរីភាព ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ការបណ្តេញ ពលរដ្ឋចេញពីលំនៅដ្ឋាន ដោយកំលាំងទាំងកំរោល ការចាប់អ្នកប្រឆាំងនិងបាតុករដាក់ពន្ធនាគារតាមអំពើផ្តាច់ការ តុលាការនិងកងកំលាំងប្រដាប់អាវុធ បំរើរដ្ឋអំណាច ការបោះឆ្នោតដោយបន្តិមបន្ត ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ការអត់ការងារធ្វើ អ្នករដ្ឋការបើកប្រាក់បៀវត្សរ៍ ដោយ យឺតយ៉ាវរាប់ខែ អយុត្តិធម៌សង្គម ។ល។ បដិវត្ត ន៍នេះ បានត្រូវកុមារានិងកុមារី ជាបុត្រធីតានៃស្ត្រីជាមួយនៅដំបង់ បឹងកក់ និង ប៊ូរីកីឡា ដោយមាន ពាក់អាវយឺតរូបផ្កាឈូក និង កាន់ផ្កាឈូក នៅដៃ ។ គេនាំគ្នាទៅស្រែកទាមទារនៅមុខសភា ខ្មែរ នៅក្នុងតុលាការ តាម ដងវិថី នៅក្នុងវត្តអារាម នៅមុខភ្នំ នៅមាត់ទន្លេ មុខព្រះអង្គដងកើល ។ល។ បដិវត្តន៍នេះ នឹងបន្ត ដំណើរទៅមុខឥតថយក្រោយទេ តាមរូបភាពថ្មីៗទៀតរហូតដល់បានជោគជ័យជាទីបញ្ចប់ ។ ប្រជាជាតិខ្មែរទូទាំងពិភពលោក

កំពុងមើលឃើញភាពចាំបាច់និង ការកិច្ចដំឡើងខ្លាំងក្លាបំផុតក្នុងការធ្វើបដិវត្តន៍នេះ ។ គឺមានតែសេចក្តីក្លាហាននិង ប្រាជ្ញា បរិសុទ្ធនៃ ប្រជាពលរដ្ឋ ទេ ដែលនឹង អាចដឹកនាំបដិវត្តន៍នេះឱ្យទៅដល់ជោគជ័យគុណ ។ **ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអន្តរកាល នៃ បដិវត្តន៍ផ្តាច់រូប** និងនាំមុខបដិវត្តន៍នេះ ឱ្យអស់សមត្ថភាព ហើយនិងវិវត្តជាបន្តបន្ទាប់នូវរូបមន្ត បែបបទ និងដំណើការ នៃ បដិវត្តន៍ដើម្បីយកមកអនុវត្តឱ្យបានជោគជ័យ ។ យើងសូម រំលឹកឡើងវិញនូវ **បញ្ហាប្រឈមមុខធំៗ បី យ៉ាង** របស់បដិវត្តន៍ផ្តាច់រូប **១/** ដំណើរយក មកវិញឱ្យបាន នូវឯករាជភាព នៃ ប្រទេសកម្ពុជា ។ **២/** រំលំរបបផ្តាច់ការបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែន ។ **៣/** ពេលណាប្រទេសកម្ពុជា បាន ឯករាជ្យឡើងវិញ និង របបផ្តាច់ការដួលរលំ យើងត្រូវតាក់តែងរបបមួយ ឱ្យមានលទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យ ។

ក/របបរាជាកម្ពុយនិស្តខ្មែរក្រហម និង ប្រជាពលរដ្ឋ

បំណែកនយោបាយ ២ មានរូបរាងកាន់តែច្បាស់ឡើងៗ ចាប់ពីសម័យបោះឆ្នោតឆ្នាំ១៩៩៣មក:

គឺមួយបំណែកនៃ **គណបក្សកាន់ អំណាច** រួមជាមួយ **គណបក្សរណប** និង **គណបក្សប្រឆាំង** ដែលទទួលស្គាល់ រដ្ឋអាជ្ញាហើយចូលរួម គ្រប់សម័យបោះ ឆ្នោតទាំងអស់ ។ និង មួយទៀត គឺបំណែក នៃប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើនដែល **អស់ជំនឿ ស្រឡាញ់ឯករាជ្យ និង កំពុងបោះបង្គោល** រួមមាន សមាគម នានាដូចជា **សមាគម អ្នកប្រជា ធិបតេយ្យ ចលនា អំណាច ពលរដ្ឋខ្មែរ ខ្មែរម្ចាស់ស្រុក ផ្ទះកវីខ្មែរ បដិវត្តន៍ផ្តាច់រូប ...** ដែល មិនសុខចិត្តទទួលយក អ្វីៗ ដែលរបប ហ៊ុនសែន បង្កើត ឱ្យមានភាព ជាក់ស្តែង មកដល់សព្វថ្ងៃ ហើយសន្មតថាជាព្រេងវាសនាជឿសមិទ្ធរួច ។ គេខំប្រយុទ្ធដើម្បីបំបាត់និកមកម្មយូននិងយូនូបនីយកម្ម ដើម្បីរំលំ រដ្ឋផ្តាច់ការ បក្សប្រជាជន ហ៊ុនសែន និងដើម្បីកសាង របបសេរីឯករាជ មុននឹង រៀប ចំការ បោះឆ្នោតដោយសេរី មានតំណភាព តាម លទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យ ។

តើបំណែកនាយករដ្ឋមន្ត្រី ដែល អាចផ្តល់ ក្តីសង្ឃឹមឱ្យប្រជាជាតិខ្មែរ?

បំណែកនយោបាយទី១ ពុំអាច សំរេច បាន នូវដំណោះបញ្ហាប្រឈមមុខទាំង៣នេះទេ ពីព្រោះ រដ្ឋប្រជាជនហ៊ុនសែន កាន់ក្តាប់ក្តាប់ ស្ថាប័ន រដ្ឋទាំងអស់ ដោយកលាំងអាវុធ ហើយ បន្តិមបន្តិការបោះ ឆ្នោត និង លទ្ធផលតាម រយៈគណៈ កម្មការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត **(គជប)** ។ អ្នកដែលឆ្លៀតទាញយកប្រយោជន៍បានពិតៗនោះ គឺ **យួន ចិន បក្សប្រជាជន ហ៊ុនសែន** អ្នកដឹកនាំនិងបនបក្សពួកនៃគណបក្សនេះ ត្រូវសារស្តេច និងអ្នកនយោបាយអាម៉ិអាថាង ។ នៅសម័យបោះឆ្នោត ឃុំសង្កាត់ថ្ងៃ ៣មិថុនា២០១២ គណបក្សប្រជាជនបានទទួលកេរ្តិ៍អំណោយ១៥៩២ **(ជាអាសនៈ ៨២៩២ ទល់នឹង ៧៩៩៣អាសនៈនៅ ឆ្នាំ ២០០៧)** ។ គណបក្សសមរាំងស៊ី បានទទួលកេរ្តិ៍អំណោយ២២ **(ជាអាសនៈ ២១៥៥ ទល់នឹង ២៦៦០អាសនៈពីឆ្នាំ២០០៧)** ។ គណបក្ស សិទ្ធិមនុស្ស បានទទួលកេរ្តិ៍អំណោយ១៨ **(ជាអាសនៈ ៨០០)** ។ **គណបក្សហ៊ុនសិនប៊ុច បានទទួលកេរ្តិ៍អំណោយ១** **(ជាអាសនៈ ១៥១ ទល់នឹង ២៧៤អាសនៈពីឆ្នាំ២០០៧)** ។ ហើយគណបក្សវាណារិត គ្មានបានទទួលកេរ្តិ៍អំណោយទេ **(ជាអាសនៈ ៥២ ទល់នឹង ៤២៥អាសនៈពីឆ្នាំ២០០៧)** ។ កំលាំងប្រឈមមុខ **(៤០ ទល់១៥៩២)** គ្មានអំណោយផលឱ្យគណបក្សប្រឆាំងទេ ។ យោងតាមសង្វាក់នេះ **គេត្រូវរង់ចាំការបោះឆ្នោត៤០ដងទៀត** ពោលគឺ **២សតវត្សរ៍** ដើម្បីអាចសង្ឃឹមថាមានជ័យជំនះ ។ ដូច្នេះ វាហួសពេល សំរាប់ខ្មែរ ដើម្បីធ្វើការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនិកមកម្មយូនបែបនយោបាយ តាមសេដ្ឋកិច្ច និងតាមជនជាតិ ។ និយាយឱ្យជ្រៅជ្រះជាងនេះទៀត បើទោះ ជា គណបក្ស ប្រឆាំងលក្ខៈ នៅពេលបោះឆ្នោត សភា តំណាងរាស្ត្រនៅថ្ងៃ២៨កក្កដា ឆ្នាំ២០១៣ ក៏គេ គ្មានបំណង ឬក៏គេមិនអាចរំដោះ ឬ ផ្តាស់ប្តូររបប នេះបានដែរ ព្រោះគេទាំងអស់

គ្នាជាអ្នកបង្កើតរបបរាជា កុម្មុយនិស្ត ខ្មែរក្រហម ។ ដោយស្មោះសីហមុនីរបបនេះ បានចុះហត្ថលេខា លើ សន្ធិ សញ្ញា ខ្មែរយួន បំពេញបន្ថែមឆ្នាំ២០០៥ ដូច្នេះ ពលរដ្ឋខ្មែរមើលពុំឃើញសោះថាអ្នកនយោបាយខ្មែរជានិយមកុម្មុយនិស្តនឹងអាចរំដោះ ប្រទេសកម្ពុជាឱ្យចេញរួចពីក្រញាំ យួនបានឡើយ ។ ប្រទេសកម្ពុជា ពុំអាចក្លាយទៅជាប្រទេសឯករាជ សេរីនិងប្រកបដោយលទ្ធិ ប្រជាធិបតេយ្យ តាមផ្លូវនេះបានទេ ។

បំណែកនយោបាយទី២ បដិសេដ្ឋមិនទទួល យកវាសនាដែលចារនិងកំរិត ដោយ អាណានិគមយួន និងអំណាច ផ្តាច់ ការ បក្ស ប្រជា ជនហ៊ុនសែននេះទេ ។ គេលែងមានទំនុកចិត្តលើរបបក្បត់រាជាកុម្មុយនិស្តនេះទៀតហើយ ។ ស្ថានភាពជាក់ ស្តែង បង្ហាញថាយោបល់គេពិតជាត្រឹមត្រូវមែន ហើយស្ថានភាពជាក់ស្តែងនេះកើតមានឡើងតាំងពីកន្លះសតវត្សរ៍មកហើយ គឺចាប់ពីថ្ងៃ ៤មិថុនា ១៩៤៩ មកម្ល៉េះ គឺពេលដែលខ្មែរបានបាត់ដែនដីកូសាំងស៊ីនទៅឱ្យប្រទេសយួន ។ **ប្រទេសកម្ពុជាសព្វថ្ងៃ កំពុងមានជំងឺ រាជា កុម្មុយនិស្ត ខ្មែរក្រហម ហើយនិងស្លាប់តែហោងថ្ងៃណាមួយដោយជំងឺមហារីកនេះ ។ មេក្បត់សំខាន់ៗពីរ គឺវ៉ាតិមហុង និង ហ៊ុនសែន** កំពុងធ្វើសមយុទ្ធ ដើម្បីកាត់ភូមិ ខ្មែរ២ **គឺភូមិថ្មក្រោចនិងអន្លង់ជ្រៃ** ដែលជាភូមិកំណើតនិងរស់រានរបស់ **ហេងស៊ិន ឱ្យទៅយួន ដោយយោងទៅលើសន្ធិសញ្ញា បំពេញបន្ថែមឆ្នាំ២០០៥នេះឯង ។** ការប្រគល់ភូមិនិងទឹកដីដទៃទៀត នឹងធ្វើជា បន្ត បន្ទាប់តាម ដំណើរឈាន ទៅមុខនៃ ការដាំបង្កោលព្រំដែន ដែលគេគ្រោងទុកថានឹងបញ្ចប់ឱ្យបាន នៅដំណាច់ឆ្នាំ២០១២នេះ ។ ដែនទីថ្មីមួយនឹងត្រូវតាក់តែងឡើងដោយយួននិងរបបហ៊ុនសែន ។ **ដូច្នេះបំណែក នយោបាយទី១** បង្ហាញ ច្បាស់ថាវាឥត ប្រយោជន៍ ហើយប្រហែលជាចង្រៃដល់ប្រជាជាតិខ្មែរទៀតផង ។ វាពុំ អាចជួយប្រទេស យើងបានតាមប្រការណាមួយទេ ។ ដូច្នេះនេះជា ហេតុផល ចាំបាច់ គ្រប់គ្រាន់ និងស្របច្បាប់ណាស់ សំរាប់ ឱ្យប្រជាជាតិខ្មែរយើង **ចាប់ផ្តើមបំផុះបដិវត្តន៍រំដោះ ប្រទេស ។** គ្មានលេសអ្វីទាំងអស់ ដែលនាំឱ្យខ្មែរទាំងអស់គ្នាគេចហើយ ឈរ ឱបដៃ មិនធ្វើបដិវត្តន៍រំដោះប្រទេស នេះទេ ព្រោះ ប្រវត្តិសាស្ត្រនឹងចោទយើងទៅអនាគត ថា បានក្បត់មាតុភូមិ ទាំងអស់គ្នា ។ **គឺមានតែបដិវត្តន៍ផ្តាច់រួច បំផុះដោយ ប្រជា ពល រដ្ឋខ្មែរទាំងអស់គ្នានេះទេ ដែលអាចដណ្តើមយកជ័យជំនះ ចុងក្រោយជា អវសានបាន ។ .**

ខ / យុទ្ធវិធីរបស់ពលរដ្ឋ

១/ ចលនាជាតិពហិការ បានទទួលសំឡេងជាងពាក់កណ្តាលនៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត

តួរលេខនៃការចូលរួមបោះឆ្នោតឃុំសង្កាត់ត្រឹម **៥១,២៣%** បង្ហាញដំរីងអន្លាយពីជោគជ័យនៃ **ចលនាជាតិពហិការ ។** គឺជាជោគជ័យនៃពលរដ្ឋដែលបោះឆ្នោតធ្វើបដិវត្តន៍ ។ ដូច្នេះគណបក្សទាំងអស់មានបក្សរណប បក្សកាន់អំណាច និង បក្ស ប្រឆាំង រួមគ្នា ពុំអាចតំណាងឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទាំងមូលបានទេ ។ បើគេយកមកបូកបញ្ចូល ពីភាពមិនទៀងទាត់ដូចជាវិញ្ញាបនប័ត្រ បញ្ជាក់ការបោះឆ្នោត (**រូបមន្តជំនួសទំរង់១០១៨**) ការព្រមាន សំឡូតបំភ័យ **វត្តមាននៃអាណិកជនយួនមកបោះឆ្នោត** កលល្បិច ប្តូរការិយាល័យបោះឆ្នោត លុបឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យបក្សប្រឆាំងចេញពីបញ្ជី **ទិញសន្លឹកឆ្នោត** បំប្លែងតួរលេខ ជាផ្លូវការ នៃអ្នកចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត **ប្រើប្រាស់ច្បាប់បោះឆ្នោតដើម្បីប្រមូលយកអាសនៈឱ្យបក្សប្រជាជន** តាមការរាប់យក សំឡេង ឆ្នោត ស្តុយ(៣លាន សំឡេងនៃបក្សប្រជាជន ប្រមូលបាន១៥៩២មេឃុំសង្កាត់ រី៦២លានសំឡេងនៃគណបក្សប្រឆាំង បានទទួល **មេឃុំសង្កាត់ត្រឹម៤០**) ដឹកជញ្ជូនអ្នកបោះឆ្នោតឱ្យបក្សប្រជាជនដែលមានឈ្មោះនៅតាមច្រើនការិយាល័យ **បន្តលទ្ធផល ។ល ។** ដូច្នេះ គណបក្សទាំងអស់រួមគ្នា បានទទួលសំឡេងតិចជាងពាក់កណ្តាល នៃអ្នកចុះឈ្មោះ (**បក្សប្រឆាំងទទួល ២ លានសំឡេង បក្សប្រជាជន ៣ លានសំឡេង** នៅសល់ជាង៤លាននាក់ដែលមិនទៅបោះឆ្នោត) ។ និយាយឱ្យខ្លី បើគេបូកបញ្ចូលខ្មែរនៅ

ឯនាយសមុទ្រ និង យុវជនខ្មែរ ដែលមានអាយុតិចជាង១៨ឆ្នាំ ដែលមិនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោត តែដែលបានប្តូរពីបញ្ហាជាតិដែរនោះ គណបក្សជាតិពហិការ (គជព) តំណាងឱ្យប្រជាពលរដ្ឋបានសំឡេងច្រើនលើសជាងពាក់កណ្តាល ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដែលគាំទ្រ ចលនាជាតិពហិការ ហើយទាមទារឯករាជ្យ សេរីភាព និងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ពិតជាកំលាំងទី១ដែលទទួលបានជ័យជំនះ នាពេលនេះ ។

២/ ពន្ធនាគារព្រៃសរ ជានិមិត្តរូបនៃ ពន្ធនាគារបាស្ទ័យ៍បារាំង

ការប្រៀបប្រដូចពន្ធនាគារព្រៃសរទៅនឹងពន្ធនាគារបារាំងបាស្ទ័យ៍មានមូលហេតុមកពីមានការចាប់ខ្មែរអ្នកប្រឆាំង និង អ្នកតវ៉ាដូចជាម្តាយៗជាអ្នកស្រុកនៅតំបន់បឹងកក់ជាដើម បញ្ចូលគុកដ៏អាក្រក់ល្បីល្បាញនេះដោយអយុត្តិធម៌និងផ្តាច់ការ ។ គឺជាចំណុចទ្រទ្រង់អ្នកបដិវត្តន៍ខ្មែរក្នុងការតស៊ូដើម្បីយុត្តិធម៌និងការវដោះ ។ គេនឹងបើកចំហរគុកបាស្ទ័យ៍នេះនៅពេល ដែល បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ ឈ្នះ ហើយគេនឹងដោះលែងអ្នកជាប់ព្រហ្មទណ្ឌដោយអយុត្តិធម៌ និងយកអ្នកដើរតួក្នុងរបបរាជានិយមមុន បក្ស ប្រជាជន ហ៊ុនសែនសព្វថ្ងៃដាក់ជំនួសវិញ ។ បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ និងបន្តដំណើរទៅមុខទៀតតាមលំអានកុមារាកុមារីដែល ធ្វើ បាតុកម្មតវ៉ា ទាមទារ ឱ្យគេដោះលែងមាតារបស់គេនៅតំបន់បឹងកក់ ។ បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ និងទាមទារយកមកវិញ តាមរយៈ សន្និសីទ និងស្ថាប័នអន្តរជាតិ នូវដែន សមុទ្រនិងដែនដី មានភូមិមនានា ដែលយួន បានកាត់យករហូតដល់ចុងឆ្នាំ២០១២ ។

ពន្ធនាគារព្រៃសរគឺជានិមិត្តរូប នៃ អំណាចផ្តាច់ការ បក្សប្រជាជនហ៊ុនសែនដែលមិនត្រឹមតែយកអង្គរក្ស ប៉ូលីស និងកងទ័ព ដើម្បីបង្ក្រាបប្រជាពលរដ្ឋ ប៉ុន្តែនោះទេ តែបានប្រើប្រាស់តុលាការដើម្បីចាប់ជនទន់ខ្សោយ យកទៅដាក់គុកដោយគ្មាន បានគិត ពីសិទ្ធិមនុស្សឡើយ ។ ដូច្នេះគុកព្រៃសរ ជា និមិត្តរូប តំណាងគុកបាស្ទ័យ៍ខ្មែរដែលអ្នកបដិវត្តន៍ត្រូវតែ រំលាយចោល ។ អ្នកដឹកនាំ ជាឧក្រិដ្ឋជន អ្នកឧកញ៉ាម៉ាហ្វីយ៉ា សមាជិកបក្សពុករលួយ នៃរបបប្រជាជនហ៊ុនសែន មិត្តភក្តិវិនិយោគិន និងគ្រួសារ ជាអ្នកសម គំនិតនឹង ត្រូវទៅទទួលនិងលុបលាងទោស នៅទីនោះ ។

៣/ ស្នំណាមីប្រជាពលរដ្ឋ ដែកាន់ផ្តាច់ការ

តើយើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីសំរេចឱ្យបាននូវគោលដៅយ៉ាងបែបដំណាច់ការ ?

- កំលាំងបូហ៊ីង្សា ពុំអាចមានជ័យជំនះលើយួននិងបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែនបានទេ ។
- បើយើងរួមគ្នា យើងនឹងឈ្នះ ។ **យើងត្រូវអនុវត្តយុទ្ធវិធីស្រមោលភ្លើងដែលប្រយុទ្ធតទល់នឹងខ្លា ។ ស្រមោលភ្លើង ង៣-**

៤- ពុំអាចរំខានខ្លាបានទេ ទោះជាសកម្មយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ តែស្រមោលភ្លើងរាប់ម៉ឺនអាចដេញខ្លាបាន ។ យើងត្រូវតែស្រែក ធ្វើការ ទាមទារគ្រប់ទីកន្លែង នៅទីលានសាធារណៈ នៅមុខវិទ្យាភូមិគ្រឹះហ៊ុនសែន ជាស៊ីម ហេងស៊ីន **មុខទីស្នាក់ការបក្សប្រជាជន មុខមន្ទីរព្រឹទ្ធ សភា មុខសភាតំណាងរាស្ត្រ មុខវាំង មុខវិមានសន្តិភាព (ទីស្នាក់ការរដ្ឋាភិបាល) នៅមុខគ្រប់ស្ថានទូតយួនក្នុង ស្រុកខ្មែរនិង នៅបរទេស នៅមុខទីស្នាក់ការអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ល។ យើងត្រូវធ្វើមហាបាតុកម្មស្នំណាមី ដោយមាន បដា ទាមទារឯករាជ្យជាតិ អធិបតេយ្យ និងបំបាត់អំពើផ្តាច់ការ ។ ម្នាក់ៗ ពាក់អាវយឺតមានរូបផ្តាច់ការ ឆ្កែប្រឌិតទៅតាម ចំណង់នៃ អង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាលឬ សមាគម និមួយៗ ដោយមានម៉ាស៊ីនថត ទូរស័ព្ទ ដែកាន់ផ្តាច់ការ ក្នុងបរិយាកាសអហ៊ីង្សា ស្របតាម វប្បធម៌ពុទ្ធសាសនា ដើម្បី បង្ហាញ ពីសន្តិប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ដោយយកសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន ។ ព្រះអង្គលូនសាវាត បាន បង្ហាញជាឧទាហរណ៍ ដោយបាន ចូលរួមហែរកាន់ផ្តាច់ការ ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋនៅបឹងកក់ ។ **វិចិត្រករតំនូរអ៊ុងប៊ុនហៀង (សក្រវ៉ា) បានបញ្ចេញស្នាដៃជាតំនូរត្រកូតាមដានគាំទ្រព្រឹត្តិការណ៍ជាតិជារៀងរហូត ។ ក្រុមអ្នកកវី(ផ្ទះកវីខ្មែរ) បានសំដែង****

សរសេរយោបល់ មនោ សញ្ជេតនា ពីក្នុងជំរឿន ចូលរួមប្លែកពីសេសនិងនាំផ្លូវយ៉ាងសកម្ម ។ សិល្បករចម្រៀង កុយវណ្ណា បានបង្ហាញមនោ សញ្ជេតនា ស្នេហាជាតិរបស់ខ្លួន ទូទៅ **ជាបទចម្រៀងជាង៦០** មកហើយ ដែលក្នុងនោះ **មានការយំសោក ក្តៅក្រហាយ រួមទុកជាមួយ កុមារ កុមារីកូនចៅអ្នកភូមិបឹងកក់និងប្តីកីឡា** ។ យើងក៏សុំនិយាយ ពី សកម្មភាពចម្រៀង នៃគណបក្ស នយោបាយ ផងដែរ ដូច ជាទង្វើរបស់ **លោកស្រីមូសុខប្តូរ** ជាតំណាងរាស្ត្រមកពីគណបក្សសមរងស៊ី ដែលបានធ្វើសកម្មភាពជា អន្តរជាតិ ជួបជាមួយលោក ស្រីគ្លិនតុន ជាដើម ។

-ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ពេលនេះគួរផ្អាកកុំធ្វើចតុកម្មគាំទ្រគណបក្សណាទាំងអស់ ព្រោះវាជាបច្ចុប្បេក្រមចម្រៀងអាស្រ័យ គាំឱ្យ មាន ការខ្វែងយោបល់ ឆ្លោះប្រកែកគ្នាឥតប្រយោជន៍ ។ គេត្រូវតែរងការតស៊ូទៅលើកង្វល់ និងសិទ្ធិជាច្រើនរាល់ថ្ងៃផ្ទាល់ខ្លួន និង ទៅលើគោលដៅធំៗរបស់ជាតិ **មានឯករាជ្យ ការរំលែរបង្គាប់ការ និង ការបង្កើតរបបសេរីនិងប្រជាធិបតេយ្យ** ។ **បដិវត្តន៍ ផ្តាច់ឈ្នួក** ប្រកាន់យកប្រយោជន៍ប្រជាពលរដ្ឋជាធំ មិនគាំទ្រប្រយោជន៍អ្នកដឹកនាំ ឬប្រទេសមហាអំណាចណាមួយទេ ។ មកទល់ ថ្ងៃនេះ យើងឃើញតែក្រុម ស្ថាប័ន និង រដ្ឋបរទេសនានា មានចិនឃូនជាដើម ដែលតែងតែទាញប្រវឹកប្រវាយកង់ណេញពីការ ប្រឹងប្រែង ពី ប្រយោជន៍ និងជំនះរបស់យើង ទៅបំបែកលោកលន់របស់គេ ។ **អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ក្នុងរបបប៉ុលពត និងការបាត់បង់ ទឹកដីទៅឱ្យយួន គឺជាឆ្លាំងត្រីដែលកំពុងស្លាក់ក្នុងបំពង់កខ្មែរ** ។

- ពេលណាគោលដៅទាំងពាន់ពាន់ឆ្នាំរបស់យើង ពលរដ្ឋនឹងទទួលបានសេរីភាពរបស់គេឡើងវិញ ដើម្បីបោះឆ្នោតរើស អ្នកដឹកនាំណាដែលគេស្រឡាញ់ចង់បាន ។ គេត្រូវតែគិតគូរការពារក្រុំតំណែលបដិវត្តន៍ ផងដែរតាមរយៈស្ថាប័នដើម្បី កុំឱ្យជន ផ្តាច់ការដទៃទៀតអាចប្រមូលយកអំណាចពីប្រជាពលរដ្ឋម្តងទៀត ។ ព្រោះសព្វថ្ងៃនេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានក្លាយ ជានិរន្តរ៍ តែកាត់ ចែកគ្នាជាដុំធំៗរួចអស់ហើយ ។ **ជុំនិមួយៗជាកម្មសិទ្ធិផ្តាច់មុខរបស់អ្នកដឹកនាំមួយ** ។ ឧទាហរណ៍ គឺសុខអាន ហ៊ុនសែន បក្សប្រជាជននិងគ្រួសាររបស់គេដែលបរិភោគនំមួយដុំធំជាងគេ ។ ហោណាំហុង និងគ្រួសារបែងចែកយកទិស្តីការរដ្ឋ មន្ត្រី ក្រសួងការបរទេស ។ ថម ប្រសិទ្ធ និងគ្រួសារ ប្រមូលយកទិស្តីការរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ។ **ស៊ុយសែមនិងគ្រួសារ ត្រួតត្រា ក្រសួងឧស្សហកម្ម ។ ហ៊ុនសែន ទាបាញ់ គន់តឹម.. ក្តៅបក្តាប់កងទ័ព** ។ ចាន់ សារុន និងគ្រួសារ ត្រួតត្រារកស៊ីលើក្រសួងកសិកម្ម នេសាទនិងព្រៃឈើ ។ **សុខគង់ ជនជាតិ យួននិងគ្រួសារ ទាញយកផលប្រយោជន៍ពីប្រាសាទអង្គរវត្ត** ។ **រីឯកាកបាទក្រហមខ្មែរ គឺលោកស្រីប៊ុនរ៉ានីហ៊ុនសែន** ដែលគ្រប់ គ្រងជាប្រយោជន៍នយោបាយបក្សប្រជាជន ។ ល ។ ដូច្នេះទៅអនាគត ត្រូវតែមាន **រដ្ឋាភិបាលអន្តរកាល** ជាចាំបាច់ ដើម្បី ដឹកនាំបដិវត្តន៍ឱ្យទទួលបានជោគជ័យ ដូចជាគ្រប់គ្រងកិច្ចការទូទៅ រៀបចំការ បោះឆ្នោតរើសសភាធម្មនុញ្ញ ពាក់តែងរដ្ឋ ធម្មនុញ្ញថ្មី មួយ និង បង្កើតស្ថាប័នថ្មីនានា ។ ល ។ **គេត្រូវលុបបំបាត់ចោលបុព្វសិទ្ធិ នានាទាំងអស់** ហើយបន្ថយចំនួន អាណត្តិប្រធានាធិបតី ឬប្រមុខរដ្ឋ ដើម្បីកំចាត់កុំឱ្យមានអំពើផ្តាច់ការ ពុករលួយ និងក្បត់ ជាតិបន្តទៀត ។ **ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវតែក្លាយជានិរន្តរ៍** មិនមែននៅដដែលជារដ្ឋអត្តាធិបតេយ្យ ដូចដែលហ៊ុនសែនជនផ្តាច់ការ ចាប់បង្ខំលម្អិត ទាញ ស្រែចក្កាលចិត្តនោះទេ ។ យ៉ាងហោចណាស់ក៏គេត្រូវធ្វើច្បាប់បោះឆ្នោតមួយ ដាក់ប្រយោជន៍ជាតិ ឱ្យនៅ ពីលើ ប្រយោជន៍ គណបក្សដែរ ។

-ប្រជាជាតិខ្មែរត្រូវតែហ៊ានធ្វើចតុកម្មស្និទ្ធស្នាលមី ដូចដែលកុមារាកុមារីនៅភូមិបឹងកក់និងប្រជាពលរដ្ឋនៅប្តីកីឡា បាន ផ្តើមធ្វើដើម្បីរំដោះម្តាយ១៣នាក់ដោយអហិង្សា ហើយដែលមានការគាំទ្រពី**អង្គការការពារសិទ្ធិលំនៅឋាន** ដែល បង្កើតឡើង ដោយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិចំនួន១២ ។

-បដិវត្តន៍ផ្តាច់រូបសម្រាប់សាមគ្គី ជាមួយបុគ្គលិកសិក្សា ។ ពលករគ្រប់រោងចក្រទាំងអស់ ដែលនាំគ្នាធ្វើបាតុកម្មដើម្បី
ទាមទារបៀវត្សរ៍ប្រាក់បំណាច់បន្ថែមសំរាប់សុំរស់កុំឱ្យស្លាប់ ។ បដិវត្តន៍ផ្តាច់រូបសម្រាប់ លោកវ៉ែនឈុន ប្រធានដឹកនាំ ដែលលើសពី
សេចក្តី កង្វល់ នៃសហជីព លោកជាសក្ខីជនតាមដានការកាត់យកទឹកដីខ្មែរដោយប្រទេសយួន ។ យើង គោរព សរសើរគំនិត
ស្នេហា ជាតិ និងកិច្ចការត្រឹមត្រូវនៃគណកម្មការព្រំដែនខ្មែរនៅស្រុកបារាំង ព្រមទាំងប្រធានលោកស្យើនប៉េងសែ ។ យើងគាំទ្រ
លោកម៉ែសុណង់ដូ និងសមាជិកនានានៃសមាគមអ្នកប្រជាធិបតេយ្យ របស់លោក ក្នុងការប្រយុទ្ធ នៅលើទឹកដី ដើម្បីសិទ្ធិ និង
លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ។ យើងសរសើរ ចលនាអំណាចពលរដ្ឋខ្មែរ និងប្រធានចលនានេះគឺលោកសួនសេរីវង្សា ពីសេចក្តី ក្លាហាន
និងការប្រយុទ្ធមិនចុះក្រោមដើម្បីដណ្តើមយកសិទ្ធិនិងអំណាចជូនប្រជាពលរដ្ឋ ។ ចលនាអំណាចពលរដ្ឋខ្មែរ បានដាក់ពាក្យ ប្តឹង
កាលពីថ្ងៃ២២មិថុនា ២០១២ នៅតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ នៅទីក្រុងឡាអេប្រទេសហុលឡង់ ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មនានា មាន
ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិជាដើមដែល ប្រព្រឹត្តដោយរបបបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែន ។ មកទល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ហ៊ុនសែន
តែងតែ ប្រើអំណាចផ្តាច់ការចេញបញ្ជា ព្រះ រាជអាជ្ញា កំលាំងម៉ែត តុលាការ ដើម្បីយកអ្នកប្រឆាំងនិងបាតុករ ទៅដាក់តុក
ព្រៃស ។ លោកសមរាំងស៊ី ដែលសព្វថ្ងៃនិរទេស ខ្លួនឯងមកនៅប្រទេសបារាំង គឺដោយតុលាការខ្មែរកាត់ទោស គាត់ឱ្យជាប់
ពន្ធនាគារ ជាង១២ឆ្នាំ ។ ក្នុងចំនោមខ្លួនជាអ្នកដឹកនាំ ប្រទេស ហ៊ុនសែនមិនដែលលឺក្បាលឬយកចិត្ត ទុកដាក់ដើម្បីរកឱ្យឃើញនិង
ចាប់ចង អ្នកជាប់ចោទទទួលខុសត្រូវក្នុងឃាតកម្ម សង្ស័យនយោបាយ មាន អ្នកកាសែតចុនប៊ុនឈី ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ លោកហួសុខ
ក្នុង រដ្ឋប្រហារ ថ្ងៃ ៥-៦ កក្កដា១៩៩៧ បាតុករនៅមុខរដ្ឋសភាជាតិ ឆ្នាំ១៩៩៧ សិល្បករវិទ្យាសិដ្ឋកិច្ចការ ឆ្នាំ១៩៩៩
អ្នកចម្រើន ទូចស្រីនិច និងម្តាយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៣ ព្រះសង្ឃសម ប៊ុនធឿនឆ្នាំ២០០៣ លោកឱម សារឌី ឆ្នាំ២០០៣ លោកជារិដ្ឋា
មេដឹកនាំ សហជីព ឆ្នាំ២០០៤ ។ល។

-ក្នុងនាមសាមគ្គីជាតិ យើងសូមស្នើរសុំឱ្យបាតុករគ្រប់ទិសទីនាំគ្នាកាន់ផ្តាច់រូបសម្រាប់ ក្នុងការទាមទារដើម្បីប្រយោជន៍ជាតិ
ឬប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ទាំងអស់ ដោយស្របច្បាប់ក្នុងផ្នែកសង្គមកិច្ច ផ្នែកបៀវត្សរ៍ ដោយនៅតែរក្សាអត្តសញ្ញាណដើមនៃ
បាតុករ ដដែល ដើម្បីបង្ហាញជាមិត្តរួបរួមឱ្យអន្តរជាតិមើលឃើញពីការប្រយុទ្ធនៃខ្មែរក្នុងស្រុកនិងខ្មែរក្រៅស្រុក ដោយយក
ឧទាហរណ៍តាមកុមារា កុមារី ជាកូននៃស្ត្រីជាម្តាយនៅតំបន់បឹងកក់ ដែលមានការគាំទ្រពីខ្មែរនៅ បរទេស មានកី អ្នកគំនូរតូក
អ្នកចម្រើន ព្រះសង្ឃ អ្នកប្រើ ប្រាស់អន្តរបណ្តាញ ហ្វេសប៊ុក ទ្វីម៉ែ អ្នកកាសែត ខេអាយមីម៉ា វិទ្យុខ្មែរប៉ុស្តិ៍ វិទ្យុខ្មែរ
ពិភពលោក វិទ្យុចលនាអំណាចពលរដ្ឋ វិទ្យុអាស៊ីសេរី សំឡេងសហរដ្ឋអាមេរិក សមាគមខ្មែរនានាទូទាំងពិភពលោក
អ្នកបដិវត្តន៍ផ្តាច់រូបសម្រាប់ពិភពលោកដែលខ្លះចិត្តជាអនាមិក ខ្លះចេញមុខ ខ្លួនលាក់មុខ ។ល។ ទង្វើបែបនេះបាន និង
នឹងនាំមកនូវផលប្រយោជន៍ដ៏ធំធេងសំរាប់ប្រទេសកម្ពុជានិងប្រជាជាតិ ។ គឺជាទឹកអូរតូចៗដែលហូរចាក់ទៅ ក្នុងទន្លេ
ដែលបញ្ជូនបន្តទៅក្នុងមហាសាគរដ៏ធំធេង ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវតែរួបរួមគ្នា ស្រលាញ់គ្នា ក្នុងប្រពៃណីសាមគ្គី ក្នុងវប្បធម៌
ពុទ្ធសាសនា មានផ្តាច់រូបសម្រាប់ជនមិត្តរួប ហើយមិនត្រូវឈប់សំរាកកណ្តាលផ្លូវដែលឆ្ពោះទៅរកជោគជ័យជាអវិសាសនេះទេ ។

៤/យុទ្ធវិធីជោគជ័យ ដោយប្រជាពលរដ្ឋ

ចលនាពហិការមិនបោះឆ្នោតនៃប្រជាពលរដ្ឋប្រមូលសំឡេងបានលើសពីពាក់កណ្តាលនៃប្រជាជាតិខ្មែរ ។ គឺជាចលនា
ប្រឆាំងនឹង មិនចុះក្រោមទៅនឹងរបបសព្វថ្ងៃ ។ ដូច្នេះសមយុទ្ធនយោបាយណាប្រាសចរនេះ ដែលមានបំណងធ្វើឱ្យរបប
ហ៊ុនសែន រស់រានបន្ត គឺ ជាការនាំឱ្យខាតពេល ឬជាអំពើក្បត់តែម្តង ។ មាតុភូមិយើងនឹងស្លាប់ដោយជឿសមិនផុតទេ ដោយ
របបរាជា កុម្មុយនិស្ត នេះឯង ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវតែបន្តបដិវត្តន៍ផ្តាច់រូបសម្រាប់នេះដោយសន្តិវិធី ។ កង្វល់ធំរបស់បដិវត្តន៍ ផ្តាច់រូប

គឺការការពារ ជីវិតរបស់ បាតុករ ព្រោះរបប ផ្តាច់ការ បក្សប្រជាជនហ៊ុនសែន ដែលក្តោបក្តាប់អំណាចគ្រប់បែបយ៉ាង និងប្រើ កំលាំង ក្នុងកណ្តាប់ដៃ គេ ដើម្បី វាយ បង្ក្រាប ។ តែ បញ្ហាសេរីភាព អំពើហិង្សាបែបនេះ នឹងរឹតតែរុញច្រានឱ្យរបប ហ៊ុនសែន រលំរាប់ឡើងៗដោយជៀស មិនផុត ។ អង្គការ ពតិមាន អន្តរជាតិនិងចិតនៅជាមួយយើង ហើយនិងអាច បង្ហាញ អ្វីៗជាសាក្សីនៅមុខសហគមន៍អន្តរជាតិ និងតុលាការអន្តរជាតិ ។ **អង្គការរបស់បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ ដែលមានឈ្មោះថា ផ្តាច់ការ ដែលចុះបញ្ជីតាមច្បាប់បារាំង អាចនឹងទទួល ភារកិច្ច ដាក់បណ្តឹង ជាអន្តរជាតិប្រឆាំងឱ្យរដ្ឋជន ដែលប្រើប្រាស់ធនធាន និង ស្ថាប័នរដ្ឋដើម្បីធ្វើជាទ្រព្យសម្បត្តិ ផ្ទាល់ខ្លួន ហើយថែម ថែមទាំង ប្រើ សំរាប់បង្ក្រាបជនរួមជាតិឯងនៅក្នុងថ្នកឈាមទៀតផង ។ បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការសូមឱ្យកាយគោរព សេចក្តី ក្នុងសន្ធិសញ្ញាស្រុកបឹងកក់ ដែលមានកុមារាកុមារី ក្មេងៗ ជាបុត្រធីតា របស់ស្ត្រីៗ ជាមួយដែលជាប់ក្នុងពន្ធនាគារព្រៃសរ នាំគ្នា ធ្វើបាតុកម្ម យំរហាម ដៃ កាន់ផ្តាច់ការ ខ្លះពាក់អាវយឺតរូបផ្តាច់ការ ។ យើង គោរពសរសើរការគ្រប់គ្រងដោយប្រសិទ្ធិភាព លើ បាតុកម្មទាំង នេះដោយ ក្រុម ការពារសិទ្ធិលំនៅឋានដែលបង្កើតដោយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិចំនួន១២ ។ ប្រជាជនប្តីកីឡា ក៏បាន ធ្វើបាតុកម្មរបៀបនេះដែរ ។ បាតុករទាំងនេះ បានដង្ហោយហៅយើងជាខ្មែរទាំងអស់គ្នាដោយផ្ទាល់តែម្តង ។ នេះគ្រាន់តែជារលក ស៊ូណាមី ដ៏តូចមួយដែលផ្ទុះចេញពីបាតុកម្មមុន ប្រជាពលរដ្ឋដែលកំពុងតែក្លាយជារលកស្តីមន្តស្តែងផ្ទុះហិមា បក់បោក ទៅលើរបបផ្តាច់ការ បក្សប្រជាជន ហ៊ុនសែន ដើម្បី បណ្តេញ យួនឈ្លានពានចេញពីស្រុកខ្មែរ ។ មានតែបដិវត្តន៍ផ្តាច់ការរបស់ពលរដ្ឋនេះទេ ដែលអាចឆ្លើយតប និងដោះស្រាយ បានជាទូទៅ និង ត្រឹមត្រូវ ចំពោះការរង់ចាំ នៃប្រជាពលរដ្ឋ ខ្មែរ ។**

គ / បង្គោលបី នៅតាមផ្លូវ ក្នុងដំណើរឆ្ពោះទៅរកជោគជ័យនៃបដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ

បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ ជំរុញឱ្យប្រជាជាតិធ្វើសង្គ្រាមស្តោតនិងដោយសន្តិវិធី ក្នុងការរំដោះប្រឆាំងយួន និង រំលំរបប គណបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែនផ្តាច់ ការ និង ក្បត់ជាតិ ។ ពលរដ្ឋខ្មែរមានសិទ្ធិគ្រប់បែបយ៉ាងក្នុងការ ប្រយុទ្ធតាមគ្រប់ មធ្យោបាយ ដើម្បីបំបែកហេតុស្របច្បាប់ ត្រឹម ត្រូវ របស់យួន ។ មិនមែនជា **ការប្រកាន់ពូជសាសន៍ទេ** បើពលរដ្ឋខ្មែរខឹង ស្តាប់ ហើយនាំគ្នា បណ្តេញយួនដែលកំពុងធ្វើអាណានិគម និង ចំរាញ់ យក ធនធានជាតិរបស់គេ ហើយ បន្តត្រួតត្រាអំណាចរដ្ឋរបស់គេ បន្ទាប់ ពីបានកាត់យកសមុទ្រ កោះនិងដីព្រៃប្រទល់រួចមក ។ មិនមែនជា **អំពើ អេវកម្មទេ** ដែលប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរការពារខ្លួន ប្រឆាំង តបត អំណាចផ្តាច់ការ ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ត្រូវ អនុវត្តឱ្យ សំរេច បាននូវ **បេសកកម្ម ៣** យ៉ាង តាម លំដាប់ដូចតទៅ **គឺទី១ ដណ្តើម យកឯករាជ្យ ទី២ កសាង នីតិរដ្ឋ និង ទី៣ លទ្ធិ ប្រជា ធិប តេយ្យ ។**

១/ឯករាជ្យនៃកម្ពុជា មុនដំណាច់ឆ្នាំ២០១២

ប្រទេសយួននិងរបបអាយ៉ងបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែនបាន **ត្រោងធ្វើការបោះបង្គោលកំណត់ព្រំដែន ៣៧៥** លើព្រំដែន ប្រវែង **១២៧០គម** ឱ្យបានចប់មុនដំណាច់ឆ្នាំ២០១២ ។ ក្នុងឱកាស **សម្ពោធបង្គោល លេខ៣១៤** ហ៊ុនសែននិងវ៉ាតិមហុង បាន ចាប់ផ្តើមប្រើកលល្បិចកាត់ភូមិព្រំប្រទល់២ **គឺថ្នកត្រាចនិងអន្លង់ព្រៃ** ឱ្យទៅយួនប្រក្រតី ជាមួយទឹកនៃឆ្នេរដ៏ទៃទៀត ។ គួរឱ្យអនិច្ចា គណបក្សរណបនិងគណបក្សប្រឆាំង នាំគ្នាបិទភ្នែក ហើយសំរេចថានឹងចូលរួមក្នុងសម័យបោះឆ្នោតវិសេសតំណាងរាស្ត្រ នៅថ្ងៃ ២៨កក្កដាឆ្នាំ២០១៣ ទៀត ក្នុងគោល បំណងធំចំបងបែបអត្តទត្តនិយមបក្សពួក ។ ទោះជាគេឈ្នះ ក៏គេនឹងមិន ធ្វើការរំដោះ របបនេះ ឱ្យចេញពីយួន និងពីរបបរាជានិយមឥតប្រយោជន៍និងហួសសម័យនេះដែរ ។ ដោយគណបក្សទាំងនេះជាអ្នកបង្កើត របបសព្វថ្ងៃ ដូច្នោះ គេពុំអាចក្លាយជាគណបក្ស រំដោះ ប្រជនពលរដ្ឋ ចេញពី អាណានិគម រាជាកុម្មុយនិស្ត បក្សប្រជាជន

ហ៊ុនសែនយូនហាលាយ បានទេ ។ ដូច្នេះវាគ្មានប្រយោជន៍ អ្វីដែលប្រជាពលរដ្ឋត្រូវនាំគ្នាគិតគូរពី ការរួមគ្នា ជាសម្ព័ន្ធ ឬប្រចាប់ បញ្ចូលគ្នា រវាង បក្ស ប្រឆាំងទាំង២នោះទេ ព្រោះវានាំឱ្យយើងខាតពេលបន្តទៀត ។ **ដូច្នេះប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនៅតែជាតួសំខាន់ តែមួយគត់ដែលក្នុងការ រំដោះ ប្រទេស ដោយ យក ធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ សេចក្តីប្រកាសជាសាកលនៃសិទ្ធិមនុស្ស និង កិច្ចព្រមព្រៀងហ្គីណេ ថ្ងៃ២៣ តុលា១៩៩១ ជាមូលដ្ឋាន ។ គេត្រូវតែដេញយូននិងបក្សប្រជាជន ហ៊ុនសែនឱ្យបានមុនដំណាច់ ឆ្នាំ២០១២ ដោយធ្វើ មហាបាតុកម្មស្នូលមីប្រជាពលរដ្ឋ កាន់ផ្តាចក្តីក្នុងដៃ និងពាក់អាវយឺតរូបផ្តាចក្តីតាមចំណង់រឿងខ្លួន ។** ព្រោះថា ទោះជា មានកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដែលខ្លួនជាហត្ថលេខីក៏ដោយ ក៏យូននិងបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែននៅតែបន្តគ្រប់ ច្រក ល្អក ប្រើ កល ល្បិច ជាង៣៤ឆ្នាំមកហើយដើម្បី កាត់ យកទឹកដីនិង បន្តអាណា និតមូបនីយកម្មនៃជនជាតិយូននៅ ក្នុងប្រទេស កម្ពុជាដែរ ។ **ប្រទេស ចិន និង ប្រទេសយួន កុម្មុយនិស្ត គេតិចតែ ប្រយោជន៍របស់ គេទេ ។** បន្ទាប់ពីនាំឱ្យមាន របប ប្រល័យ ពូជសាសន៍ នៅ ស្រុកខ្មែរមក ប្រទេសទាំង២ នេះកំពុង ទទួល បាននូវជ័យជម្នះសំរាប់សាងសង់ ដីធ្វើកសិកម្ម ដីរី សំរាប់ រក ស៊ីអំឡុងពី៧០ ទៅ ៩៩ឆ្នាំ ដែលគេធ្វើអាជីវកម្មដោយប្រើបុគ្គលិករបស់គេ ដោយគ្មានខ្វល់ខ្វាយយកចិត្ត ទុកដាក់ ពីសង្គមកិច្ច របស់ពលរដ្ឋខ្មែរ និង ពីបញ្ហាបរិដ្ឋានអ្វីទាំងអស់ ។

២/ រំលំរបបផ្តាច់ការ ឱ្យបានមុនថ្ងៃ២៨កក្កដាឆ្នាំ២០១៣

បដិវត្តន៍ផ្តាច់ការ គាំទ្រការរំលំរបបបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែនឱ្យបានឆាប់ ដើម្បីបណ្តេញយូនជាបន្ទាន់ ឱ្យចេញពីស្រុកខ្មែរ បើយូនណាស់ឱ្យបានមុនថ្ងៃ២៨កក្កដាឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីកុំឱ្យពលរដ្ឋខ្មែរបំពេញករណីយកិច្ច ធ្វើពហិការមិនបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃនោះ ទៀត ហើយសំខាន់ បំផុតដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យវៀតណាមមូបនីយកម្មនៅស្រុកខ្មែរតាមផ្នែកនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និង ជនជាតិ ក្លាយជា គ្រោះថ្នាក់មិន អាចវិលត្រឡប់ក្រោយវិញបាន ។ ព្រោះថា មុខប្រញូញហាលាយគឺធ្វើយ៉ាងណាឱ្យគណបក្សប្រជាជន ហ៊ុនសែនជាប់ឆ្នោត ម្តងហើយម្តងទៀត ដើម្បីពង្រឹងយូនមនីយកម្មនៅស្រុកខ្មែរ ។ ដូច្នេះយូនត្រូវតែអនុវត្ត យុទ្ធវិធី កែលំអ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ តាមសំបកក្រៅ ដោយ **ប្រើការបោះឆ្នោតបំប្លែង** ដើម្បីបំភាន់បន្តិភ្នែកអន្តរជាតិ ។ លើកលែងតែការបោះឆ្នោត គ្រប់គ្រងដោយអង្គការ សហប្រជាជាតិក្នុងឆ្នាំ១៩៩៣ តែមួយនេះ ការបោះឆ្នោតទាំងអស់នៅក្រោយរដ្ឋប្រហារថ្ងៃ៥-៦ កក្កដា ១៩៩៧ សុទ្ធសឹងតែប្រឡាក់ ប្រឡូស ដោយការតែបន្តនិងមិនមានតំលាភាពទេ ។ បក្សប្រជាជនត្រូវតែធ្វើយ៉ាងណា ធ្វើ ឱ្យមាន ការរួបរួម គ្នាដល់សំបកក្រៅដូចអំពិលអំពែក រវាងគណបក្សហ៊ុនស៊ុនប៊ុននិងគណបក្សវ៉ាណារិត ដើម្បីអូស ទាញពលរដ្ឋខ្មែរ ឱ្យចូលក្នុងអង្គការនៃការបោះឆ្នោត ។ ដូច្នេះ ពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវតែជៀសវាងឱ្យផុតជាដាច់ខាតពីល្បែងនេះ ហើយត្រូវ ដេញយូន ចេញពីក្តីនិងរំលំរបប ផ្តាច់ការបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែន ឱ្យបានមុនថ្ងៃ២៨កក្កដា២០១៣សិន ។ ពេលណា ចក្រពត្តិយូន ចេញ ពីស្រុកខ្មែរ ហើយ ១ របបមួយ ដែលគោរព គោរពសិទ្ធិមនុស្ស នឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង ពលរដ្ឋខ្មែរ នឹង ត្រូវតែទទួលបាន សេរីភាព ពេញលេញគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បី ជ្រើសរើសយក អ្នកដឹកនាំ តាមការបោះឆ្នោតដោយសេរីនិងមានតំលាភាព ។ ដូច្នេះ ការបោះឆ្នោត ដោយសេរីពិតប្រាកដ និងអាច **ធ្វើបាននៅតំណាក់ការទី៤ គឺក្រោយពេលរំដោះប្រទេសខ្មែរបាន ។**

២/ អនុវត្តលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ក្រោយការបង្កើតរដ្ឋសេរីនិងឯករាជ្យមួយ

អ្នកជាប់ ឆ្នោត តាមភូមិនិងតាមសមូហភាពឃុំស្រុក **ក្នុងពេលបោះឆ្នោតថ្ងៃ៣មិថុនា២០១២** មិនអាចបំពេញ អាណត្តិ នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ច ឱ្យបានត្រឹមត្រូវទេ(សំឡេង៣លានបានផ្តល់កៅអីមេឃុំឱ្យបក្សប្រជាជនចំនួន១៩៩២ ចំណែកបក្សប្រឆាំងដែល មានសំឡេងបោះឆ្នោត២លានបានទទួលកៅអីត្រឹម៤០ ប៉ុននោះ) ។ គឺពិតជាការបោះឆ្នោតបំប្លែង ។

ព្រឹទ្ធសភា និង សភាតំណាងរាស្ត្រ បច្ចុប្បន្ន គឺជាស្ថាប័នប្រឆាំងប្រាប់បែបវិជ្ជមានប្រជាជន ។ អ្វីៗ ទាំងអស់ចិត នៅក្នុងកណ្តាប់ដៃ យូនហាណូយ និងបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែន ។ បក្សប្រជាជនត្រូវតែធ្វើយ៉ាងណារៀបចំការបោះឆ្នោតឱ្យបានរហូត ក្រោមការ ត្រួតពិនិត្យ ដោយគងប ឧបករណ៍ក្រៃឡែនិងបន្ត ។ គណបក្សរណបនិងប្រឆាំង ខំធ្វើជាខ្ញុំកំណត់ ដោយចេតនា ហើយស្ម័គ្រ រសុខចិត្ត ទៅបោះឆ្នោតទៀត ដើម្បីត្រឹមតែរក្សាបុព្វសិទ្ធិខ្លួននៅក្នុងរបបអាណានិគម ដោយយកលេសថាកិច្ចព្រមព្រៀង ទីក្រុង ហ្គីវីស បង្ខំ គេឱ្យធ្វើបែបនេះ ។ នេះជាកំហុសក្នុងយុទ្ធវិធីដ៏ធំធេងណាស់ ។ សំរាប់ប្រជាជាតិខ្មែរ គោលដៅទី១ ត្រឹមត្រូវ គឺធ្វើ វិយុទ្ធបន្តិយកម្ម នៅស្រុកខ្មែរ គឺដេញយូនឱ្យចេញពីស្រុកខ្មែរ ។ រួចហើយរំលែរបបផ្តាច់ការ ។ និងជាបញ្ចប់ រៀបចំឱ្យមានការ បោះឆ្នោតដោយសេរី ។

យើងត្រូវអនុវត្ត បទបញ្ជាដ៏ យ៉ាងដែល បដិវត្តន៍ ផ្តាច់ការ បានពាក់តែង ឡើង ដើម្បីសំរេច ឱ្យបាននូវ ដំណោះស្រាយ បញ្ហាប្រឈម មុខង្វ ទាំង៣ នេះ:

១/. បរិ ហារ តាមគ្រប់មធ្យោបាយទាំងអស់ ឱ្យសហគមន៍អន្តរជាតិ ដឹងថា ប្រទេសយួនគឺជាប្រទេស ចក្រពត្តិ និង អាណានិគមនិយមដែលកំពុង កាត់ យកទឹកដីខ្មែរ ។ ប្រទេសយួន ត្រូវតែចាកចេញពីប្រទេសខ្មែរ ។

២/. ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ត្រូវ បង្ហាញឱ្យនិគមជនយួនទាំងអស់ដឹងតាមគ្រប់មធ្យោបាយថា ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ មិន ស្អាតម ឱ្យពួកគេនៅក្នុងស្រុកខ្មែរទេ ។ ពលរដ្ឋ ខ្មែរត្រូវបង្ខំអ្នកដឹកនាំយួននិងអ្នកដឹកនាំខ្មែរ ឱ្យ បញ្ជូននិគមជន យួនទាំងនេះ ទៅ ស្រុក យួន វិញ ហើយ មិនត្រូវ បន្តចេញ អត្ត សញ្ញាណ ប័ណ្ណ និងសិទ្ធិបោះឆ្នោតឱ្យយួនទៀតទេ ។

៣/. ពលរដ្ឋត្រូវតែធ្វើឱ្យអ្នកដឹក នាំខ្មែរក្បត់ជាតិ អ្នកដឹកនាំយួន ហាណូយ ឱ្យដឹងតាម គ្រប់មធ្យោបាយ ហើយប្រាប់ សហគមន៍អន្តរជាតិថា ពលរដ្ឋខ្មែរចង់បាន ឯករាជ្យ អធិបតេយ្យភាព និងបូរណភាព ទឹកដី កម្ពុជាវិញ ពោល គឺទាមទារលុប ចោល សន្ធិសញ្ញា១៩៧៩ ១៩៨២ ១៩៨៣ ១៩៨៥ និង សន្ធិសញ្ញា២០០៥ ។

៤/. នៅ ក្នុងស្រុក ពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវតែ បំផ្លុះ ប្រតិបត្តិការ នានាស្របតាម ច្បាប់ អន្តរជាតិ ដែលធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ ប្រយោជន៍ នយោបាយនិងសេដ្ឋកិច្ចនៃប្រទេសយួន ដោយមិនត្រូវទុកបណ្តោយឱ្យប្រយោជន៍ យួន ដុះដាល រុងរឿង ប្រកប ដោយ សន្តិសុខក្នុងស្រុកខ្មែរបែបនេះឡើយ ។

៥/. បរិហារអ្នក ដឹកនាំខ្មែរក្បត់ជាតិ ឧក្រិដ្ឋជន ពុករលួយ ឱ្យពលរដ្ឋខ្មែរដឹង ឱ្យស្ថាប័ន អន្តរ ជាតិដឹង ដើម្បីផ្តន្ទា ទំលាក់ ចេញពីអំណាច និងចាប់ចង រក្សាទុកទ្រព្យសម្បត្តិ ហាមឃាត់មិនឱ្យធ្វើដំណើរ ទៅបរទេស ចូល ស្រុក សេរី ប្រជាធិបតេយ្យ ព្រោះពួកគេបាន ប្រព្រឹត្តអំពើឧក្រិដ្ឋ ប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ធ្វើចរាចរត្រឡប់ត្រឡា និងបាន ប្រព្រឹត្ត ការលាង លុយក្រខ្វក់ជាដើម ។

ដំបូងយើងត្រូវទាមទារយកសិទ្ធិទាំងអស់គ្នា បន្ទាប់មកយើងត្រូវតែប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះឱ្យបានពេញលេញ មានការធ្វើ បាតុកម្ម ដោយគ្មានការកំរិតបន្ថយសិទ្ធិ ទូទាំងប្រទេសដើម្បី បង្កើតជា ស៊ុណាមីប្រជាពលរដ្ឋ ដែកាន់ផ្តាច់ការនិងការម៉ែរាត់ត្រូប ថែម ទាំងមាន ពាក់អាវយីត្រូបផ្តាច់ការក្នុងកម្ពុជា ពិសេសផ្តាច់ខ្លួន ទៀតផង ។ អង្គការការពារសិទ្ធិលំនៅឋាន ដែលបង្កើត ឡើង ដោយ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាតិនិងអន្តរជាតិ១២ និង អ្នកស្រុកបឹងកក់បានអនុវត្តសកម្មភាពនេះដោយជោគជ័យ ។ បើការ មិនគោរព រដ្ឋ បែប ស៊ីវិល ទូទាំង ប្រទេស មានទ្រង់ទ្រាយធំធេងឡើងៗ ដូចជា ការមិនចូលរួមបោះឆ្នោត ការ បរិហារនយោ បាយបន្តិយ កម្មនៃតុលាការ អនិច្ចាភាពនៃអ្នកដឹកនាំ ការមិនអនុវត្តច្បាប់ ការរំលោភអំណាច ប្រើ ប្រាស់កងទ័ព ប៉ូលីស និង កងអង្គរក្សតិ៥ ទៅ៧ ពាន់នាក់ សំរាប់ បង្ក្រាបបាតុករ ... នោះជោគជ័យ ជាបញ្ចប់ នឹងរិតតែ ខិតជិត មកដល់ ។ រូបភាព នៃការ

ប្រយុទ្ធរបស់កុមារាកុមារីជាបុត្រធីតានៃស្ត្រីបឹងកកដែលជាប់ក្នុងពន្ធនាគារព្រៃសរ ដៃកាន់ផ្តាចក្តី គឺជាវិមិត្តរូបនៃការ
ប្រយុទ្ធគ្នាន ទោសគ្មានព័រ ជាអនាមិក និង អហិង្សា ដើម្បីសិទ្ធិមនុស្ស ឯករាជ្យជាតិ និងសេរីភាព ។ បដិវត្តន៍ផ្តាចក្តី
មើលឃើញ កុមារា កុមារី ដែលយំហាម ថាជា វិមិត្តរូប និងជាគោលដៅជាក់ស្តែងនៃការរំដោះ ។ បក្សប្រជាជនកំពុង ភ័យ
ចរាចរល្បួងច្របល់ ខ្លាំង ហើយបែរជាទោមន្ទករធ្វើបាតុកម្មក្នុងស្រុកឆ្លង ខេត្តក្រចេះ ថាជា អបគមជន ដើម្បីគេអាច ធ្វើការ
បង្ក្រាប យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរតាមផ្លូវច្បាប់ទៅ លើពលរដ្ឋ ។ លោកម៉មសុណង់ដូ ប្រធានសមាគមអ្នកប្រជាធិបតេយ្យ ក៏បាន ទទួលការ
គំរាម កំហែង តាមខ្យល់ ពីហ៊ុនសែន ថានឹងចាប់គាត់ដាក់គុកដែរ ។

នៅក្នុងការបណ្តេញ ប្រជាជនបឹងកក បូរីកីឡា ដីក្រហម ស្នួល ឆ្លង(ក្រចេះ) គេសង្កេតឃើញមាន និទណ្ឌភាព
ជានិច្ចនិរន្តរ៍ទៅលើឧក្រិដ្ឋជនដោយពុំគិតគូរដោះស្រាយពីការខូចប្រយោជន៍នៃប្រជាពលរដ្ឋទេ ។ តើគេនឹងអាចដឹងការ ពិត
លើឈាតកម្ម ដោយកាំភ្លើងនៅខេត្តកោះកុង លើ លោកលុត្រវិទ្ធី ដែល ជាប្រធានអង្គការការពារធនធានធម្មជាតិ ឬទេ?
ចុះការពិត លើ មរណភាពនៃ នាង ហេងចន្ទា អាយុ១៤ឆ្នាំ នៅក្នុងការបង្ក្រាបបាតុករនៅ ភូមិប្រមា ឃុំកំពង់ដំរី ស្រុកឆ្លង ខេត្ត
ក្រចេះ? ប៊ុនរដ្ឋា បានរត់ភៀសខ្លួនពូនជាសំរាត់ ដើម្បីគេចេញពីរន្ធិៈហ៊ុនសែនដែលទោសគាត់ថាជាអបគមជន ។ លោកប៊ុនឈន
ជាឪពុក និង លោកសុខតុង កំពុងម្រឈមមុខការទោសប្រកាន់ពីតុលាការក្រោមអំណាចហ៊ុនសែន ដែលបង្ខំឱ្យគេទាំង២ឆ្លើយដាក់
លោក សុណង់ដូ ប្រធានសមាគមអ្នកប្រជាធិបតេយ្យ ថាជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការបង្កើតអប្បគមន៍សិប្បនិម្មិតនេះ ។ ប្រជា
ជាតិ ខ្មែរ ត្រូវតែបំផុសសំពោធក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុក ឱ្យក្លាំងក្លា លើអំណាចផ្តាច់ការបក្សប្រជាជនហ៊ុនសែន និលើប្រទេសយួន ។
គឺដោយសារការ ឥរិយាបថគ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃ អង្គការ ក្រៅ រដ្ឋាភិបាល ក្នុងស្រុកនិងអន្តរជាតិ ដែលបានផ្សាយប្រាប់ ឱ្យសហគមន៍
អន្តរជាតិដឹងឮ នេះហើយ ទើបបក្សប្រជាជន សំរេចចិត្ត ព្យួរច្បាប់ ប្រឆាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលទុកមួយរយៈសិន ។ ប្រទេស
ផ្តល់ជំនួយ នានាក៏បាន ផ្អាកជំនួយមួយរយៈសិនដែរ ។ ក្រោមការកៀបសង្កត់ជាតិនិងអន្តរជាតិ ក្រុមការពារសិទ្ធិលំនៅឋាន
បានទទួលជោគជ័យក្នុងការទាមទារឱ្យដោះលែង អ្នក ភូមិ១៥នាក់ដែល រដ្ឋអំណាចបាន បណ្តេញចេញ ពីទឹកដីរបស់ខ្លួន ហើយ
ចាប់ដាក់គុកព្រៃសរ ក្នុងនោះមានស្ត្រីបឹងកក១៣នាក់ ផងដែរ ។ សកម្មភាពរួមនេះ កំពុងតែបុក ផ្តាច់មកឱ្យហើយ ។ ប្រជា
ពលរដ្ឋត្រូវតែបន្តដើរតាម ផ្លូវនេះទៀត ដើម្បីធ្វើឱ្យមាន ការ ចាប់ចង និងកាត់ទោស ឃាត់រក្សា ទ្រព្យសម្បត្តិទុក មិនឱ្យ
ប្រើប្រាស់ ហាមឃាត់ អ្នកដឹក នាំខ្មែរមិនឱ្យធ្វើដំណើរទៅប្រទេសសេរីនានា មាន ប្រទេស អូស្ត្រាលី កាណាដា សហរដ្ឋអាមេរិក
និង ប្រទេសអឺរ៉ុប ជាដើម ។

បងប្អូនរួមជាតិជាទីគោរព!

ពលរដ្ឋខ្មែរទូទាំងពិភពលោកខ្លះ បានចូលរួមរួមមកហើយ ទោះជាដោយផ្ទាល់ក្តី ជាប្រយោលក្តី ក្នុងការធ្វើបដិវត្តន៍
ផ្តាចក្តី ទាំង អស់គ្នា ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា សង្គមកិច្ច ផ្ទាល់ខ្លួន ជាបន្ទាន់របស់ជនរួមជាតិយើងផង មានការបណ្តេញចេញ
ពីលំនៅឋាន ដោយ កំលាំង បញ្ហាអយុត្តិធម៌ កំរិតបៀវត្សរ៍ទាប និងបញ្ហាជាប្រយោជន៍ជាតិផង ដូចជាឯករាជកម្ពុជា អំពើផ្តាច់ការ
ការកំរិតបន្ថយ សេរីភាព ការចាប់ដាក់គុកតាមអំណាចផ្តាច់ការ ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ការកាត់ដែនសមុទ្រនិងដែនដីមាន
ភូមិខ្មែរ ទៅឱ្យយួន ជាដើម ។ មានតែ បដិវត្តន៍ ផ្តាចក្តីនេះ ទេដែលអាចឆ្លើយតបចំៗនិងទៅ ដើម្បីដោះ ប្រទេស កម្ពុជា និង
ពលរដ្ឋខ្មែរបាន ។ យើងត្រូវយកគំរូដ៏សែនវិជ្ជមាននៃអង្គការការពារសិទ្ធិលំនៅឋាន និងនិងបុត្រធីតានៃស្ត្រីម្តាយអ្នកភូមិបឹងកក
ដែលជាប់ពន្ធនាគារ ។ យើងត្រូវបន្តជួយទៀត ដូចដែលអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល១៥ កំពុងធ្វើមានអង្គការលីកាដូជាដើម ដែល
សុំឱ្យរដ្ឋការក្រុងភ្នំពេញ ដឹកនាំសេវាសុរិយោដឹកវាស់ វែងនិងចែកចាយដ៏១២,៤៤ហាត ឱ្យអ្នកស្រុកបឹងកក ។ គឺជាវិមិត្តរូប

នៃការគ្មានទោសគ្មានព័រ ៃនសេចក្តីស្នេហា ៃនភាពអនាមិក ៃនក្តីសង្ឃឹម និងសាមគ្គីធម៌ របស់ប្រជាជាតិយើង នៅក្នុងការ
ប្រយុទ្ធ ដើម្បីសេរីភាព និងឯករាជ្យនៃមាតុប្រទេសរបស់ខ្លួន ។ គឺជាសាមគ្គីភាព សហភាព នៃការ បង្រួបបង្រួមគ្នាក្នុង
សភាពប្លែកៗពីគ្នា ។

អ៊ូ ចល

សមាជិកស្ថាបនិក ដ៏វត្តមានផ្កាឈូក

បណ្ឌិតទស្សនវិជ្ជា សាកលវិទ្យាល័យស៊ីរេបាន ប៉ារីស

(DEA de Philosophie- Sorbonne Paris)

បណ្ឌិតព័ត៌មានវិទ្យាឯកសារ សាកលវិទ្យាល័យលីយ៉ុង១ និង អិនស៊ីប

(DESS Informatique Documentaire- Lyon I & ENSSIB)

*****